

kirjaamo@energiavirasto.fi

Dnro: 147/040300/2023

Järvi-Suomen Energia Oy:n lausunto kuudennen ja seitsemännän valvontajakson valvontamenetelmistä

Energiavirasto on valmistellut verkkotoimintojen hinnoittelun kohtuullisuuden valvontamenetelmien päivittämistä vuosille 1.1.2024-31.12.2027 ja 1.1.2028-31.12.2031. Energiavirasto on varannut sidosryhmille mahdollisuuden lausua suuntaviivasta. Järvi-Suomen Energia Oy (JSE) kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa seuraavaa:

JSE pitää hyvänä, että Energiavirasto ohjaa kehittämään verkkotoimintaa kohti energiamurroksen mahdollistavaa alustaa, joka toimii yhteiskunnan kannalta tehokkaasti ja mikä mahdollistaa toimivat ja terveet markkinat sekä asiakkaiden osallistamisen markkinoille. Toivomme, että myös valvontamenetelmät osaltaan varmistavat sähköverkkojen mahdollistavan lähitulevaisuudessa kaiken tämän. Valvontamenetelmiltä toivotaan pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavaa sääntely-ympäristöä sekä samalla myös läpinäkyvyyttä ja ymmärrettävyyttä. Verkkotoiminnassa korostuu nykyisellään entisestään operatiivisen toiminnan kehittäminen samalla, kun verkkoihin on edelleen tarve investoida voimakkaasti digitaalisen hiilineutraalin yhteiskunnan mahdollistamiseksi ja toimitusvarmuuden takaamiseksi.

Investointikannustin

Yksikköhintojen määräytymisen perusteita on kuvattu suuntaviivojen liitteessä 1, mutta suuntaviivojen lausuntoaikana ei yksikköhintakyselyä tai lopullista yksikköhintaluetteloa ollut käytettävissä. Esitämme, että tulevassa yksikköhintakyselyssä ja lopullisissa valvontajakson alun tilannetta kuvaavissa yksikköhinnoissa on huomioitu mahdollisimman tuoreet ja ajantasaiset keskimääräiset verkkokomponenttien yksikköhinnat, jotta kustannustaso on mahdollisimman realistinen ja aidosti mahdollistaa mm. toimitusvarmuusinvestointien toteuttamisen. Investointikannustimessa esitetty epäsymmetrinen hyötyleikkuri voi johtaa eri vuosille ja tilikausille kohdistuvissa todellisissa verkkokomponenttien investoinneissa sekä taseen aktivoinneissa vääriin lopputulokseen ja äärimmillään poistaa kannustimen toimia tehokkaasti.

Tasapoistojen inflaatiokorjaus

Tasapoistojen tarkoituksena on mahdollistaa riittävien korvausinvestointien tekeminen. Mikäli tasapoiston inflaatiokorjauksesta luovutaan, tasapoisto ei mahdollista riittävien korvausinvestointien toteuttamista. Korvausinvestointien rahoittamisen näkökulmasta tasapoiston inflaatiokorjaus on välttämätöntä. JSE:n osalta korvausinvestointien taso on jo

pidemmän aikaa ollut yli 2-kertainen tasapoistoon nähden ja pahimpina vuosina jopa yli 3-kertainen. Inflaatiokorjauksen poistaminen tasapoistosta pahentaa tilannetta entisestään ja kasvattaa tarvetta käyttää yhä enemmän vierasta pääomaa osana toimitusvarmuuden parantamista, ikääntyvän verkon korvaamista ja vihreän siirtymän mahdollistavia investointeja.

Tehostamiskannustin

Tehostamiskannustimelle on vahvat perusteet ja digitaalisen hiilineutraalin yhteiskunnan mahdollistavien sähköverkkojen tulee toimia kustannustehokkaana teknisenä alustana vihreän siirtymän mahdollistamisessa. Tehokkuusmittauksen matemaattinen mallinnus on monimutkainen, mikä tarkoittaa, että tehokkuusluvun muutoksia on vaikea perustella käytännössä. Näkemyksemme mukaan nykyinen malli ei mahdollista ja huomioi operatiivisten toimintojen ja lisääntyvien uusien velvoitteiden aiheuttamia operatiivisia kustannuksia. Myös hiilineutraalisuustavoitteiden saavuttaminen ja niiden mahdollistaminen sekä uusien asiakastarpeiden huomioiminen lisää verkonhaltijoiden operatiivisia kustannuksia. Operatiivisten kustannusten mahdollisuuksien hyödyntämisen rajoittaminen hidastaa osaltaan myös palvelutuotannon ja sitä kautta koko alan kehitystä. Sähköverkkotoiminnoille esitetty 2 % yleinen tehostamistavoite on ristiriidassa verkonhaltijoihin kohdistuvien toiminnan kehittämistarpeiden kanssa. Esitämme, että yleiseksi tehostamistavoitteeksi asetetaan 0 %, jotta varmistetaan mahdollisuudet kehittää vihreää siirtymää edistäviä ratkaisuja, kehittää digitaalisia ratkaisuja ja kehittää asiakaslähtöisempää asiakaspalvelua.

Laatukannustin

Laatukannustimeen esitetty muutos referenssitason kohtuullistavassa 15 % leikkurissa tulisi mielestämme toimia symmetrisesti molempiin suuntiin. Eli yksittäisen vuoden vaikutus referenssitasoon tulisi rajata symmetriseksi. Suurjännitteisen jakeluverkon osalta laskentaperiaatteita tulisi täsmentää ja mielestämme suurjännitteisen jakeluverkon osalta suunniteltuja keskeytyksiä ei tulisi huomioida KAH-kustannusten laskennassa, koska suurjännitteisen jakeluverkon suunnitellut keskeytykset suunnitellaan yhteistyössä asiakkaiden kanssa ja aiheuttavat erittäin harvoin asiakkaille varsinaista keskeytyksestä aiheutuvaa haittaa.

Ystävällisin terveisin

Järvi-Suomen Energia Oy

Mika Matikainen
Verkkojohtaja